

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

**Sonet I (O krótkości
i niepewności na
świecie żywota
człowieczego)**

MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI

Sonet I

O KRÓTKOŚCI I NIEPEWNOŚCI NA ŚWIECIE ŻYWOTA CZŁOWIECZEGO

Ehej, jak gwałtem obrotne obłoki¹
I Tytan² prętki³ lotne czasy pędzą!
A chciwa może odciąć rozkosz nędzą⁴
Śmierć — tuż za nami spore czyni kroki!

A ja, co dalej, lepiej cień głęboki
Błądów⁵ mych widzę, które gęsto jędzą⁶
Strwożone serce ustawiczną nędzą,
I z płaczem ganię młodości mej skoki.

O moc, o rozkosz, o skarby pilności⁷,
Choćby nie darmo były, przedsię⁸ szkodzą:
Bo naszą chciwość⁹ od swej szczęśliwości
Własnej (co Bogiem zowiemy) odwodzą.

Niestale dobra¹⁰. O, stokroć szczęśliwy,
Który tych cieniów¹¹ wczas¹² zna kształt prawdziwy!

Czas, Przemijanie, Obłok,
Wiatr
Kondycja ludzka, Śmierć

Cień, Błądzenie, Bóg,
Kondycja ludzka, Pozory,
Strach
Dorosłość, Młodość

Szczęście

¹obrotne obłoki — być może: sfery niebieskie. [przypis edytorski]

²Tytani (mit. gr.) — w mitologii synowie Nieba i Ziemi [Uranosa i Gai], którzy chcieli zdobyć niebiosa, lecz zostali przez Jowisza [właśc. Zeusa] porażeni piorunami; [nie wiadomo, o którego z Tytanów tu chodzi: może o Astrajosa, boga światła gwiazd i ojca bogów wiatru, lub o jednego z tytanów uosabiających ciała niebieskie: np. Saturna czy Heliosa; red. WL]. [przypis redakcyjny]

³prętki (daw.) — dziś popr.: prędkie. [przypis edytorski]

⁴chciwa może odciąć rozkosz nędzą śmierć — przykład inwersji; inaczej: chciwa śmierć może odciąć rozkosz nędzą (tzn. śmierć może przeciąć pasmo rozkoszy życia i stracić w nędzę umierania). [przypis edytorski]

⁵błądy — tu: grzechy. [przypis edytorski]

⁶gęsto jędzą — często dokuczają, nękają. Proponowana była także poprawka, w myśl której powinno tu widnieć słowo „jedzą”. [przypis edytorski]

⁷pilności (daw.) — starania. [przypis edytorski]

⁸przedsię a. przedsię (starop.) — przecież. [przypis edytorski]

⁹chciwość (daw.) — tu: chęć, pragnienie, pożądanie. [przypis edytorski]

¹⁰odwodzą. Niestale dobra! — ten fragment można zapisać na dwa sposoby. Zależnie od interpunkcji: od Boga odwodzą duszę albo niestale dobra, albo pilności (tj. starania) „o moc, o rozkosz, o skarby”. W pierwszym przypadku po słowie „odwodzą” nie powinno być kropki, w drugim fraza „niestale dobra” funkcjonuje jako wykrzyknienie. [przypis edytorski]

¹¹cieniów — dziś popr. forma B. lm.: cieni. [przypis edytorski]

¹²wczas (starop.) — w porę, wystarczająco wcześniej. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/sonet-i-o-krotkosci-i-niepewnosci-na-swiecie-zywota-czlowieczego>

Tekst opracowany na podstawie: Mikołaj Sęp Szarzyński, Rytmy albo Wiersze polskie w wyborze, wyd. E. Wende i S-ka., Warszawa 1914

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska.

Okładka na podstawie: Charlie Phillips@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.